

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Finansroteln

Remiss av Minskat svartarbete i byggbranschen (Ds 2014:7)

Svar på remiss från Finansroteln (Dnr 001-308-2014).

Sammanfattning

Finansroteln har remitterat ”*Remiss av Minskat svartarbete i byggbranschen (Ds 2014:7)*” till bland annat Stockholms Stadshus AB som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmskem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB och Micasa.

Finansdepartementets promemoria innehåller förslag om hur kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Syftet med ett kontrollsystem är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom branschen.

Koncernledningen är i grunden positiv till Finansdepartementets förslag till kontrollsystem för att förhindra s.k. svart arbetskraft inom byggsektorn, men delar bolagens synpunkter avseende att beloppsgränsen, som föreslås när kontrollsystem krävs, bedöms som låg i förhållande till den kostnad som registrering och administration av kontrollsystemet sannolikt kommer att kräva.

Det kan även uppkomma svårigheter i hanteringen av registrering av personal och upprätthållande av kontrollsystemet inom ombyggnads- och utrustningsprojekt. I dessa sammanhang gäller att projektavgränsningen blir tydlig.

Koncernledningen vill också framhålla vikten av att det kontrollsystemet blir lätt-administrerat, kostnadseffektivt och förutsägbart. Byggsektorn har redan idag stora utmaningar i att minska byggkostnaderna och snabba upp byggprocesserna för att klara bostadsförsörjningen. Det föreslagna kontrollsystemet får inte motverka detta.

Ärendet

Finansroteln har remitterat ”*Remiss av Minskat svartarbete i byggbranschen (Ds 2014:7)*” till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmskem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, SISAB och Micasa. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Finansdepartementets promemoria innehåller förslag om hur kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Syftet med ett kontrollsystem är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom branschen.

I promemorian föreslås bland annat att:

- ett kontrollsystem ska tillämpas på byggarbetsplatser i Sverige,
- reglerna inte ska tillämpas om byggherren är privatperson,
- byggherren ska anmäla byggstart och tillhandahålla utrustning för att möjliggöra registrering,
- den som bedriver byggverksamhet ska föra personalliggare samt månatligen skicka personalliggare till Skatteverket,
- byggherren ska anmäla verksamma näringsidkare och personer på byggarbetsplatsen till Skatteverket,
- Skatteverket ska göra oannonserade kontrollbesök.

Underremiss

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Byggnationer: Svenska Bostäder ställer idag i alla väsentliga delar krav på att entreprenörer skall omfattas av ett kontrollsystem (ID06). Dessa krav finns idag tydliggjorda i projektupphandlingar och även i ramavtal. Det finns även rutiner för att överlåta ansvaret på entreprenören vid totalentreprenader.

Övriga aktiviteter: För konsulter – extern byggledning samt för löpande reparationer och underhåll inom vårt bestånd så krävs en översyn och uppdatering av befintliga krav och rutiner. Svenska Bostäder anser att det krävs ytterligare kompletteringar för att uppfylla ställda krav enligt förslaget (*bilaga 1*).

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Familjebostäder ser positivt på förslaget till införande av ett kontrollsystem, som kan främja sund konkurrens i byggbranschen. Förslaget ger förhoppningsvis också en ökad stabilitet åt skatteförfarandet inom byggbranschen samtidigt som inslag av social dumpning förebyggs och motverkas. Det ökade kravet på redovisning för byggherre och den som bedriver byggverksamheten får ses mot bakgrund av målet om konkurrens på lika villkor för byggbranschen.

Familjebostäder anser att det är viktigt att ett kontrollsystem, enligt Finansdepartementets förslag, utförs på ett användarvänligt och lätthanterligt sätt. Familjebostäder kan annars se en potentiell risk med dokumentationskrav som är svåra att följa, vilket kan leda till en minskad förmåga från olika parter att leva upp till lagkraven (*bilaga 2*).

Micasas remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Micasa delar utredningens förslag om att byggbranschen behöver komma till rätta med svartarbete. De kontrollsystem som utredningen föreslår ska införas kan bidra till ett sundare företagande. Micasa instämmer också i utredningens förslag om att ansvaret för

kontrollsystemen ska kunna delegeras till entreprenören, som ska ansvara för byggarbetsplatsen.

Det finns redan idag exempel, som i Nacka kommun, att antalet oseriösa aktörer minskat när man infört kontrollsystem, som ID06 i kombination med registrering hos skatteverket. Vidare har antalet stölder på byggarbetsplatserna minskat då dessa inhägnas i samband med att ID06 tillämpas. Enligt Nacka kommuns utvärdering har krav på ID06 inte lett till färre anbud vid upphandlingar.

Micasa har som regel att tillämpa ska-krav på ID06 i alla byggentreprenörs-upphandlingar. Det innebär att alla som har tillträde till byggarbetsplatsen ska ha en personlig id-handling samt att byggentreprenören ska inneha personalliggare och genomföra passagekontroll. Idag finns inget krav på regelmässig uppföljning av byggentreprenörens system. Med utredningens förslag blir kravet på kontrollsystem mer formaliserat och ansvaret för kontrollerna tydliggjorda (*bilaga 3*).

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem ser det som angeläget att minska risken för bedrägerier och svartarbete inom byggbranschen och är positiv till att föreslag med det syftet nu läggs fram.

Utredningen föreslår bland annat att byggherrar ska tillhandahålla elektroniska kontrollsystem som registrerar vilka som tillhör arbetsplatsen. Sedan kommer Skatteverket göra oannonserade kontroller för att se att systemet används. Vid nyproduktioner finns redan idag den här typen av system på många byggarbetsplatser. Dessa system innebär en viss kostnad och administration för byggherrarna, men är relevanta för att motverka svartarbete. Stockholmshem välkomnar därför förslaget om krav på denna typ av system.

I utredningen föreslås även att byggarbetsplatser vid ombyggnationer och renoveringar ska ha denna typ av elektronisk liggare i de fall då kostnaderna för arbetena överstiger 4 basbelopp, det vill säga cirka 160 000 kr. Stockholmshem motsätter sig inte förslaget, men tror att det vid ombyggnationer och renoveringar är svårare att administrera motsvarande system eftersom arbetsplatserna då ofta är små, utspridda och tillfälliga (*bilaga 4*).

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB är en av Stockholms större byggherrar och är i hög grad berörd av departementspromemorians förslag. Bolaget tillstyrker i huvudsak förslagen även om det leder till en ökad administration och därmed något ökade kostnader för projekten. SISAB ställer redan idag krav på att entreprenörerna skall föra personalliggare på byggarbetsplatsen och att personalen skall bära synliga ID-brickor (*bilaga 5*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen är i grunden positiv till Finansdepartementets förslag till kontrollsystem för att förhindra s.k. svart arbetskraft inom byggsektorn.

Koncernledningen delar bolagens smärre invändningar mot delar av förslaget.

Beloppsgränsen, som föreslås avseende när kontrollsystem krävs, bedöms som låg i förhållande till den kostnad som registrering och administration av kontrollsystemet sannolikt kommer att kräva.

Koncernledningen delar bolagens bedömning om att det kan uppkomma svårigheter i hanteringen av registrering av personal och upprätthållande av kontrollsystemet främst inom ombyggnads- och upprustningsprojekt, som kan pågå i både större och mindre skala, i flera etapper och därmed under lång tid. I dessa sammanhang gäller att projektavgränsningen blir tydlig.

Koncernledningen vill också framhålla vikten av att det kontrollsystemet blir lätt-administrerat, kostnadseffektivt och förutsägbart. Byggsektorn och stadens bolag liksom fastighetsägare i övriga landet redan idag stora utmaningar i att minska byggkostnaderna och snabba upp byggprocesserna för att klara bostadsförsörjningen. Det föreslagna kontrollsystemet får inte motverka detta.

Per Blomstrand

Vice VD Stockholms Stadshus AB

Bilagor

1. Remissvar Svenska Bostäder
2. Remissvar Familjebostäder
3. Remissvar Micasa
4. Remissvar Stockholmshem
5. Remissvar SISAB

Yttrande över remiss -

Minskat svartarbete i byggbranschen

Inledning

Yttrandet avser Finansdepartementets förslag gällande, Ds 2014:7 Minskat svartarbete i byggbranschen. Förslaget har till syfte att utreda om ett kontrollsystem kan minska skatteundandragande genom svartarbete och skapa en sundare konkurrens.

Svenska Bostäders synpunkter på förslaget

Rekommendation:

Byggnationer:

Svenska Bostäder ställer idag i alla väsentliga delar krav på att entreprenörer skall omfattas av ett kontrollsystem (ID06). Dessa krav finns idag tydliggjorda i projektupphandlingar och även i ramavtal. Det finns även rutiner för att överlåta ansvaret på entreprenören vid totalentreprenader.

I ovan har Svenska Bostäder inget att erinra.

Övriga aktiviteter:

För konsulter – extern bygglledning samt för löpande reparationer och underhåll inom vårt bestånd så krävs en översyn och uppdatering av befintliga krav och rutiner.

I ovan krävs ytterligare kompletteringar för att uppfylla ställda krav enligt förslaget. I övrigt inget att erinra.

AB SVENSKA BOSTÄDER

Håkan Jansson
Inköpschef

Regeringskansliets remiss ”Ds 2014:7 Minskat svartarbete i byggbranschen”

Sammanfattning

Familjebostäder ser positivt på förslaget till införande av ett kontrollsystem som kan främja sund konkurrens i byggbranschen. Förslaget ger förhoppningsvis också en ökad stabilitet åt skatteförfarandet inom byggbranschen samtidigt som inslag av social dumpning förebyggs och motverkas. Det ökade kravet på redovisning för byggherre och den som bedriver byggverksamheten får ses mot bakgrund av målet om konkurrens på lika villkor för byggbranschen.

Familjebostäder anser att det är viktigt att ett kontrollsystem enligt Finansdepartementets förslag utförs på ett användarvänligt och lätthanterligt sätt.

Familjebostäder kan annars se en potentiell risk med dokumentationskrav som är svåra att följa, vilket kan leda till en minskad förmåga från olika parter att leva upp till lagkraven.

Bakgrund

Finansdepartementet har låtit utreda hur ett kontrollsystem inom skatteförfarandet kan utformas för byggbranschen.

Utredningens uppdrag har bl a varit att analysera risken för att reglerna om ansvar kringgås och att undantagen utnyttjas på ett otillbörligt sätt, analysera ansvarsfrågan ur ett EU-rättsligt perspektiv, beakta integritetsaspekterna gällande de personer som dokumentationen rör samt överväga olika alternativ ifråga om dokumentation och rapportering. Syftet med ett kontrollsystem är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom branschen.

Familjebostäders synpunkter

Familjebostäder lämnar i tillämpliga delar kommentarer per rubrik;

Områden där systemet ska tillämpas

Familjebostäder står bakom förslagets definition av en byggarbetsplats.

Byggverksamhet som ska undantas

Beloppsgränsen för när ett kontrollsystem enligt förslaget inte behöver användas bedömer bolaget behöva utredas vidare. Föreslaget belopp om fyra prisbasbelopp

förefaller lågt i förhållande till vad arbetet och kostnaden för införande av kontrollsystemet utgör.

En låg beloppsgräns riskerar även att leda till oklarheter i utförandeskedet då en uppskattning av insatsen först kan underskrida kostnadsgränsen för att under projektets gång överskrida samma gräns.

Familjebostäder anser att beloppsgränsen bör öka för att stå i relation till den ökade kostnaden och hanteringen av arbetet med kontrollsystemet för byggherre och entreprenör. Frågan behöver analyseras i särskild ordning.

Byggherrens ansvar att tillhandahålla utrustning för registrering

Familjebostäder tror att det kan komma att uppstå vissa praktiska problem att lösa avseende kravet på tillhandahållande av utrustning för registrering men tillstyrker förslaget till skärpning av ansvaret.

Månatlig rapporteringskyldighet

Familjebostäder stödjer utredningens förslag att den som bedriver byggverksamhet månatligen ska skicka personalliggaren till Skatteverket.

Bolaget anser att rapporteringskyldigheten kommer att underlättas om ett enkelt digitalt system införs för den hanteringen.

Tillgänglighets krav på så kallad personalliggare

Familjebostäder ser inget problem med att hålla det digitala systemet tillgängligt för kontroll från skatteverket.

Anmälningsskyldighet

Familjebostäder kan se praktiska problem med att i förväg till systemet anmäla vilka personer som kommer vistas på arbetsstället, innan ett arbete påbörjas. Resultatet kan komma att bli att alla företag som kontrakteras anmäler all sin personal som kan tänkas användas i kontrollsystemet, oavsett om de kommer att vistas på arbetsstället eller inte.

Familjebostäder ser även problem avseende ansvarsfrågan då det troligtvis kommer att inträffa att personer som vistas på arbetsstället glömmet att registrera sig.

Bolaget ser därmed en risk i att ett större projekt inte fullt ut kommer att klara av att uppfylla förslaget till kontrollsystem utan stora och kostsamma åtgärder vilket kan leda till en minskad förmåga från olika parter att leva upp till lagkraven.

Överlåtelse av ansvar

Familjebostäder ser positivt på möjligheten att avtalsmässigt överlåta ansvaret för tillhandahållande och användande av kontrollsystemet. Överlåtandet av ett sådant ansvar ökar dock troligen kostnaden i byggprojektet.

Skatteverkets tillsynsverksamhet

Familjebostäder är positiva till att skatteverket avser att via platsbesök följa upp att kontrollsystemet fungerar och används utifrån ställda krav.

Bolaget efterfrågar en tydlighet om hur Skatteverkets handläggare kommer att utöva tillsynen så att utrymmet för godtycklighet och skillnader mellan orter begränsas.

Magdalena Bosson
VD

Svar på remiss avseende Ds 2014:7 Minskat svartarbete i byggbranschen

Micasa Fastigheter har fått rubricerad underremiss från Stockholms Stadshus AB för yttrande senast den 7 mars 2014.

Remissvaret kommer att anmälas i bolagets styrelse.

Bakgrund

Finansdepartementet har remitterat Ds 2014:7, Minskat svartarbete i byggbranschen, till 46 remissinstanser däribland Stockholms stad. Remissvaren ska vara Finansdepartementet tillhanda senast 11 april 2014.

Promemorian Ds 2014:7, Minskat svartarbete i byggbranschen, innehåller förslag om hur kontrollsystem inom skatteförfarandet kan vara utformat för byggbranschen. Syftet med ett kontrollsystem är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom branschen.

I promemorian föreslås bland annat att:

- ett kontrollsystem ska tillämpas på byggarbetsplatser i Sverige,
- reglerna inte ska tillämpas om byggherren är privatperson,
- byggherren ska anmäla byggstart och tillhandahålla utrustning för att möjliggöra registrering,
- den som bedriver byggverksamhet ska föra personalliggare samt månatligen skicka personalliggare till Skatteverket,
- byggherren ska anmäla verksamma näringsidkare och personer på byggarbetsplatsen till Skatteverket,
- skatteverket ska göra oannonserade kontrollbesök.

Micasa Fastigheters synpunkter

Micasa Fastigheter vill med anledning av remissen framföra följande.

Micasa Fastigheter delar utredningens förslag om att byggbranschen behöver komma till rätta med svartarbete. De kontrollsystem som utredningen föreslår ska införas kan bidra till ett sundare företagande. Micasa Fastigheter instämmer också i utredningens förslag om att ansvaret för kontrollsystemen ska kunna delegeras till entreprenören som ska ansvara för byggarbetsplatsen.

Det finns redan idag exempel, som i Nacka kommun, att antalet oseriösa aktörer minskat när man infört kontrollsystem som ID06 i kombination med registrering hos

skatteverket. Vidare har antalet stölder på byggarbetsplatserna minskat då dessa inhägnas i samband med att ID06 tillämpas. Enligt Nacka kommuns utvärdering har krav på ID06 inte lett till färre anbud vid upphandlingar.

Micasa Fastigheter har som regel att tillämpa skakrav på ID06 i alla byggtreprenörsupphandlingar. Det innebär att alla som har tillträde till byggarbetsplatsen ska ha en personlig id-handling samt att byggtreprenören ska inneha personalliggare och genomföra passagekontroll. Idag finns inget krav på regelmässig uppföljning av byggtreprenörens system. Med utredningens förslag blir kravet på kontrollsystem mer formaliserat och ansvaret för kontrollerna tydliggjorda.

Med vänlig hälsning

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Patrik Emanuelsson

Remiss: Minskat svartarbete i byggbranschen, dnr 001-308-2014

Som svar på rubricerad remiss får Stockholmshem lämna följande svar.

Bakgrund

Finansdepartementet tillsatte i början av 2013 en utredning med uppdrag att utreda hur ett kontrollsystem inom skatteförfarandet ska vara utformat för byggbranschen. Syftet med kontrollsystemet är att minska förekomsten av skatteundandragande genom svartarbete och skapa sundare konkurrensförhållanden inom byggbranschen.

Stockholmshems synpunkter

Stockholmshem ser det som angeläget att minska risken för bedrägerier och svartarbete inom byggbranschen och är positiv till att föreslag med det syftet nu läggs fram.

Utredningen föreslår bland annat att byggherrar ska tillhandahålla elektroniska kontrollsystem som registrerar vilka som tillhör arbetsplatsen. Sedan kommer Skatteverket göra oannonserade kontroller för att se att systemet används.

Vid nyproduktioner finns redan idag den här typen av system på många byggarbetsplatser. Dessa system innebär en viss kostnad och administration för byggherrarna, men är relevanta för att motverka svartarbete. Stockholmshem välkomnar därför förslaget om krav på denna typ av system.

I utredningen föreslås även att byggarbetsplatser vid ombyggnationer och renoveringar ska ha denna typ av elektronisk liggare i de fall då kostnaderna för arbetena överstiger 4 basbelopp, det vill säga cirka 160 000 kr. Stockholmshem motsätter sig inte förslaget, men tror att det vid ombyggnationer och renoveringar är svårare att administrera motsvarande system eftersom arbetsplatserna då ofta är små, utspridda och tillfälliga.

Med vänlig hälsning

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMSHEM

Ingela Lindh

Remiss avseende minskat svartarbete i byggbranschen

Rotel I har remitterat rubricerat ärende till koncernledningen för Stockholms Stadshus AB, som i sin tur som underremiss tillställt SISAB ärendet för besvarande.

SISAB är en av Stockholms större byggherrar och är i hög grad berörd av departementspromemorians förslag. Bolaget tillstyrker i huvudsak förslagen även om det leder till en ökad administration och därmed något ökade kostnader för projekten. SISAB ställer redan idag krav på att entreprenörerna skall föra personalliggare på byggarbetsplatsen och att personalen skall bära synliga ID-brickor.

Med vänlig hälsning
SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB

Åsa Öttenius